Lieta Nr.C30626614
Lietvedības Nr.CA-3019-15/4

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2015.gada 7.decembrī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis Juris Freimanis,
tiesneses Lidija Pliča un Silvija Sēbriņa,
ar tiesas sēžu sekretāri Lieni Alksni,
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu AS ,,SEB banka" prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu sakarā ar /pers. A/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2015.gada 8.jūnija spriedumu.

Aprakstošā daļa

2014.gada 8.decembrī AS ,,SEB banka" (turpmāk arī prasītāja) Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā cēla prasību pret /pers. A/ (turpmāk arī atbildētājs) par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka, pamatojoties uz pieteikumu kredītkartes piešķiršanai un noteikumiem ,,Kredītkarte. Līguma noteikumi fiziskām personām" (turpmāk arī noteikumi) prasītāja piešķīra atbildētājam kredītkarti, piesaistot to atbildētāja kontam Nr./konta numurs/.

Atbildētājs no kredītkartes iztērējis kredīta limitu un nav atmaksājis prasītājai naudas summu kopumā 1 493,30 LVL jeb 2 124,77 EUR apmērā.

Pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1716., 1720., 1753., 1756., 1943. un 1946.pantu, prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja pamatparādu 2 124,77 EUR apmērā, procentus par aizdevuma lietošanu par laika periodu līdz 2014.gada 6.oktobrim 240,66 EUR apmērā un līgumsodu par laika periodu līdz 2014.gada 6.oktobrim 50,85 EUR apmērā, kopā piedzenot 2 416,29 EUR, kā arī visus tiesāšanās izdevumus.

2015.gada 19.janvārī Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā saņemti atbildētāja paskaidrojumi, kuros norādīts, ka prasību neatzīst.

Atbildētājs norāda, ka, izvērtējot līguma noteikumu atbilstību, jāņem vērā Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 5. un 6.pants. Uzskata, ka kredītkartes izdošanas un lietošanas noteikumos iekļauti noteikumi, kas pretēji tiesību aktiem patērētāju nostāda neizdevīgā stāvoklī un vērtējami kā netaisnīgi.

Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2015.gada 8.jūnija spriedumu prasība apmierināta.

Pirmās instances tiesa nospriedusi piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai pamatparādu 2 124,77 EUR, procentus par periodu līdz 2014.gada 6.oktobrim 240,60 EUR un tiesas izdevumus 334,06 EUR, pavisam kopā piedzenot 2 699,49 EUR. Prasītājas pārstāvis pirmās instances tiesas sēdē atteicies no prasības daļā par līgumsoda piedziņu sakarā ar vājo pierādījumu bāzi.

Pirmās instances tiesa atzinusi, ka tiesiskās attiecības izriet no atbildētāja pieteikuma kredītkartes piešķiršanai un noteikumiem ,,Kredītkarte. Līguma noteikumi fiziskām personām", saskaņā ar ko prasītāja piešķīra atbildētājam kredītkarti, piesaistot to atbildētāja kontam /konta numurs/. Atbilstoši noteikumu 3.7. punktam līgums par kredītkartes izdošanu un lietošanu stājās spēkā ar paziņojuma izsniegšanas dienu atbildētājam, tas ir, 2008.gada 13.februāri. Atbildētājs līguma saistības nav pildījis pienācīgi, tādējādi pastāv pamats no atbildētāja prasītājas labā piedzīt neatmaksātā parāda pamatsummu 2 124,77 EUR.

Atsaucoties uz Civillikuma 1753., 1756. un 1763.pantu, pirmās instances tiesa konstatējusi, ka prasītāja aprēķinājusi kredīta procentus par izmantoto un neatmaksāto kredītlimitu, kas saskaņā ar aprēķinu uz 2014.gada 6.oktobro veido 240,66 EUR.

Tiesa atzinusi, ka prasītāja pierādījusi savu tiesību pēc saistības ar lietā iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem.

Apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2015.gada 8.jūnija spriedumu iesniedzis atbildētājs, pārsūdzot spriedumu pilnā apmērā.

Apelācijas sūdzības iesniedzējs norāda, ka pirmās instances tiesa nav izvērtējusi pirmās instances tiesā 2015.gada 19.janvārī iesniegtajos atbildētāja paskaidrojumos norādītos argumentus.

Vērtējot pamatparāda summas pamatotību, jāņem vērā līgumsoda vai nokavējuma procentu dzēšanai novirzītais maksājumu apmērs.

Tā kā parāda summa sastāv no vairākām pozīcijām (pamatsumma, līgumsods, nokavējuma procenti), lai izvērtētu pamatparāda summas pamatotību un apmēru, jāvērtē iepriekš veikto maksājumu novirzīšanas secība, tas ir, kad un kādas summas agrāk tikušas novirzītas līgumsoda, nokavējuma procentu un pamatparāda dzēšanai.

Apelācijas sūdzības iesniedzējs /pers. A/ uz tiesas sēdi nav ieradies. Par tiesas sēdes laiku un vietu atbildētājai paziņots likumā noteiktajā kārtībā.

Tiesas sēdē prasītājas AS ,,SEB banka" pilnvarotais pārstāvis /pers. D/ uzturēja prasību, apelācijas sūdzību neatzina. Papildus paskaidroja, ka atbildētājs apelācijas sūdzībā atsaucies uz Patērētāju tiesību aizsardzības likumu, nenorādot, kādā veidā līguma noteikumu būtu netaisnīgi konkrētajā aizdevuma līgumā. Attiecībā uz līgumsodu paskaidroja, ka Civillikuma 1843.panta noteikumi stājušies spēkā tikai 2014.gada 1.janvārī, līdz ar to prasītājs ietvēris līgumsodu saskaņā ar līguma noteikumiem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu tiesa atzīst par iespējamu izskatīt lietu bez atbildētāja klātbūtnes.

Motīvu daļa

Noklausoties prasītājas pārstāvja paskaidrojumus un pārbaudot lietas materiālus, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasība apmierināma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmo daļu un 430.panta trešo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību un pretapelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajās sūdzībās, un nepārbauda pirmās instances tiesas konstatētos faktus, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

No apelācijas sūdzības izriet, ka atbildētājs pārsūdzējusi pirmās instances tiesas spriedumu pilnā apmērā.

Ar lietas materiālos esošo pieteikumu kredītkartes līguma noslēgšanai fiziskām personām *(lietas 10.lapa)* apstiprinās, ka atbildētājs 2008.gada

4.februārī lūdzis izsniegt viņam *MasterCard Gold* kredītkarti ar kredīta limitu 1 500,00 LVL un kredītlīnijas cenrādi.

Ar paziņojumu par *MaterCard Gold* kredītkartes izdošanu *(lietas 12.lapa)* apstiprinās, ka prasītāja 2008.gada 13.februārī izdod atbildētājam *MaterCard Gold* kredītkārti.

No konta Nr./konta numurs/ izrakstiem *(lietas 16.-31.lapa)* izriet, ka atbildētājs lietoja tam piešķirto kredītlīniju.

Ar prasītājas 2014.gada 2.oktobra paziņojumu par neizpildītām saistībām *(lietas 32.lapa)* apstiprinās, ka prasītāja vienpusēji atkāpusies no Kredītkartes līguma un paziņo, ka prasītāja neizpildītās saistības uz 2014.gada 2.oktobri ir 2 416,29 EUR.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Saskaņā ar Kredītkartes līguma noteikumu 3.7.punktu līgums stājas spēkā ar paziņojuma izsniegšanas datumu un noslēgts uz nenoteiktu laiku. Saskaņā ar minēto punktu līgums stājies spēkā 2008.gada 13.februārī.

No atbildētājas bankas konta izraksta redzams, ka atbildētājs līguma saistības nav pildījis pienācīgi. Civillietu tiesas kolēģijai nav pamata apšaubīt prasītājas iesniegto aprēķinu, ko nav apstrīdējis arī atbildētājs. Ņemot vērā minēto, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājai piedzenama neatmaksātā parāda pamatsumma 2 124,77 EUR.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Minētā likuma 1753.pants nosaka, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1838.panta pirmo daļu, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Ar kredītkartes līguma noteikumu 13.2.punktu apstiprinās, ka par kredīta limita izmantošanu klients maksā bankai procentus cenrādī norādītajā apmērā. No prasības aprēķina par atbildētāja neizpildītajām saistībām, kas aprēķinātas uz 2014.gada 27.oktobri, izriet, ka kredīta procenti par izmantoto un neatmaksāto kredītlimitu veido 240,66 EUR.

Civillietu tiesas kolēģija atzīst par nepamatotu apelācijas sūdzības iesniedzēja atsauci uz Civillikuma 1843.pantu, kas nosaka, ja kāds samaksā tikai daļu no sava parāda, tad viņa maksājumu vispirms ieskaita vēl nenomaksātos procentos, pēc tam kapitāla dzēšanai un tikai pēc tam līgumsoda dzēšanai, ja vien kreditors nav bijis ar mieru pieņemt maksājumu tieši tikai uz kapitāla rēķinu un par to kvitējis. Citāda vienošanās par līgumsoda dzēšanas kārtību nav spēkā. Kredītkartes līgums noslēgts 2008.gada 13.februārī, līdz ar to prasītāja piemērojusi Civillikuma redakciju, kas bija spēkā uz līguma slēgšanas brīdi. Minētā panta redakcija, uz kuru atsaucas prasītājs, stājās spēkā 2014.gada 1.janvārī.

Nav strīda, ka atbildētājs Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 1.panta 3.punkta izpratnē ir patērētājs.

Atbilstoši šā likuma 6.panta vienpadsmitajai daļai tiesa, izšķirot strīdu vai veicot citas no ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja un patērētāja noslēgtā līguma izrietošās procesuālās darbības, izvērtē līguma noteikumus un strīda atrisināšanai attiecībā uz patērētāju nepiemēro līgumā ietvertos netaisnīgos noteikumus.

Šīs normas formulējums ļauj secināt, ka likums noteic tiesai pienākumu izvērtēt līguma, kas noslēgts ar patērētāju, noteikumu atbilstību labticīguma prasībām un tos nepiemērot, ja šādi noteikumi ir netaisnīgi no patērētāju tiesību viedokļa neatkarīgi no tā, vai patērētājs cēlis kādus konkrētus iebildumus.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 5.panta otrās daļas 5.punktu līguma noteikumi ir pretrunā ar līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības principu, ja tie patērētāju nostāda neizdevīgā stāvoklī un ir pretrunā ar labticīguma prasībām.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešās daļas 1.punktu līguma noteikums, kuru līgumslēdzējas puses savstarpēji nav apspriedušas, ir netaisnīgs, ja tas pretēji labticīguma prasībām rada būtisku neatbilstību līgumā noteiktajās līgumslēdzēju pušu tiesībās un pienākumos par sliktu patērētājam. Par netaisnīgiem līguma noteikumiem uzskatāmi noteikumi, kas ir pretrunā ar šā likuma 5.pantu.

Civillietu tiesas kolēģija, izvērtējot kredītkartes līguma noteikumu saturu un darījuma noslēgšanas apstākļus, nekonstatē, ka minētā līguma noteikumu būtu atzīstami par netaisnīgiem no patērētāju tiesību viedokļa. Tāpat Civillietu tiesas kolēģija ņem vērā, ka pamatparāds ir 2 124,77 EUR, savukārt procentu apmērs noteikts 240,66 EUR, kas Civillietu tiesas kolēģijas ieskatā nav atzīstams par nesamērīgu.

Apelācijas sūdzības iesniedzējs vispārēji atsaucies uz Patērētāju tiesību aizsardzības likumu, nenorādot, kuri kredītkartes lietošanas noteikumi neatbilst Patērētāju tiesību aizsardzības likuma prasībām.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Ar lietas materiālos esošajiem AS „SEB banka" maksājuma uzdevumiem Nr.9233 un Nr.9224 *(lietas 8.un 9.lapa*) apstiprinās, ka prasītāja samaksājusi valsts nodevu 331,39 EUR apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR apmērā.

Ņemot vērā minēto, no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi 336,09 EUR *(331,39 + 4,70)* apmērā.

Izskatot lietu pirmās instances tiesā, radušies izdevumi par pavēstu nosūtīšanu lietas dalībniekiem 3,10 EUR *(2 x 1,55)* un, izskatot lietu apelācijas kārtībā 4,65 EUR *(3 x 1,55)*. Prasītāja, sniedzot prasību, samaksājusi ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR apmērā. Tādējādi no atbildētāja par labu valstij piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,05 EUR *((3,10 + 4,65) – 4,70).*

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu atbildētājai nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Ievērojot minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 430., 432., 433. un 434.pantu, Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda:

AS „SEB banka" prasību pret /pers. A/ apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods A/, par labu AS „SEB banka", reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, pamatparādu 2 124,77 EUR, procentus par periodu līdz 2014.gada 6.oktobrim 240,66 EUR un tiesas izdevumus 336,09 EUR, pavisam kopā piedzenot 2 701,52 EUR *(divi tūkstoši septiņi simti viens euro un piecdesmit divi euro centi)*.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods A/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,05 EUR *(trīs euro un pieci euro centi)*.

Noteikt /pers. A/ termiņu spriedumam daļā par pamatparāda, procentu un tiesas izdevumu piedziņu labprātīgu izpildes termiņu – 10 *(desmit)* dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Augstākās tiesas Civillietu departamentā 30 *(trīsdesmit)* dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, kasācijas sūdzību iesniedzot Rīgas apgabaltiesā.

Pilns sprieduma teksts sagatavots 2016.gada 23.februārī.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis (personiskais paraksts) J.Freimanis

Tiesneses (personiskais paraksts) L.Pliča
(personiskais paraksts) S.Sēbriņa